

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelki: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglašje in Italije in
tuzemstvo: UPI S. A., MILANO
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Uredništvo:
Ljubljana — Pucinijska ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.

Führerjev rojstni dan

Nemški narod slavi danes rojstni dan svojega Führerja Adolfa Hitlerja, enega največjih svojih sinov, moža, ki je povedel Nemčijo iz ponižujočih okovov versajskega diktata na sedanji vrhunec močnosti in ugleda. Z vsa pravico se nemški narod ponosa s tem možem, ki je z neumornim delom obudil nemškega človeka iz sramotnega mrtvila, mu vrnil samozavest, da se je otrešel malodušja, ter stopil na čelo orjaške borbe za novo in boljšo Evropo, ki bo čislala samo delo in krepost in ki bo za vse čase osvobodila mrkega židovsko-komunističnega in židovsko-plutokratskega jarma.

Življenjska pot Führerja je tudi širši evropski javnosti dovolj znana, vendar so spominjski dnevi, kakršni je današnji, primeren povod, da se vsaj v glavnih potezah ponovno predloči lik te izredne osebnosti, njegova neumorna delavnost, voditeljska in organizatorska sposobnost, vojaške vrline in politična dalekovidnost.

Führer je neposredno po prvi svetovni vojni začel graditi novo Nemčijo. Kot nepoznan vojak je Nemcem prinesel idejo, ki je zopet združila nemške domoljube v trdno vrsto odpora proti tujemu nasilstvu, udaril je osnove nove, na svobodnih načelih temelječe stranke ter iz nje napravil instrument, ki predstavlja vse gospodarsko, kulturno in vojaško moč devetdesetmilijonskega nemškega naroda.

Zgodovina ne pozna primera, da bi se enemu samemu buditelju posrečilo tako ogromno delo, da bi en sam človek s svojo mislijo tako zelo prevzel srca in duše milijonov, kakor je storil to Adolf Hitler. Njegova moralna sila je tako ogromna, da je v teku borbe presegel okvir svoje prvotne naloge ter postal voditelj zdravih evropskih narodov v boju proti plutokratskemu zapadu in

nasilnemu vzhodu. V njegovi osebi gledajo danes vsi evropski narodi prvega bojevnika proti temnim silam, ki hlepe po zaslužjenju naše celine, on jim je tudi jamstvo, da se bo ta borba dovedla do končne zmage, ki bo kulturni Evropi omogočila nemoten razvoj po načelih človečanske pravičnosti in narodno socialističnega novega reda.

Kakor je Führer za Veliko Nemčijo pravično rešil delavsko in kmetijsko vprašanje ter dal tema dvema najvažnejšima narodovima slojema mesto in pravico, ki gredo njuni vrednosti, tako je trdno odločen, da obvaruje vse narode naše celine pred grabeljivimi posegi zavržene anglosaške plutokracije ter krvravega in vsaki resnični omiki sovražnega komunizma.

Današnji dan, ki je praznik vse Velike Nemčije, bo svečan in važen tudi za naš narod, saj nam bo o priliki praznika kot viden dokaz naklonjenosti in državniške velikopoteznosti odličnih oblasti velikonemškega Reicha vrnjena naša trobojnica, zastava, ki je priča našega življenjskega boja, naših uspehov in našega napredka. Po dolgoletni pozabi bodo naše narodne barve zopet zaplapolale v našem belem mestu in v ostali pokrajini, oznanjajoč nastop nove dobe in dajajoč obeležje prazniku Velike Nemčije.

Starker deutscher Kampfflugzeugverband griff London an

Grossbrände und Zerstörungen — Sowjets in schwungvollen Angriffen südlich des Dnjestr zurückgeworfen — Ungarische Truppen nahmen die Stadt Nadworna — 58 Terrorflugzeuge abgeschossen

Aus dem Führerhauptquartier, 19. April. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Kampfraum von Sewastopol griffen die Sowjets von starker Artillerie und Schlachtfliegern unterstützt unsere Stellungen vergeblich an.

Am unteren Dnjestr scheiterten zahlreiche feindliche Angriffe unter Abschuss einer grösseren Anzahl von Panzern. Örtliche Einbrüche wurden beseitigt oder abgelehnt. Auch nördlich Jassy brachen stärkere Angriffe der Bolschewisten zusammen. In der östlichen Bukowina säuberten rumänische Truppen das in den Vortagen gewonnene Gelände vom Feinde.

Zwischen den Karpaten und dem Raum östlich Stanislaw setzten deutsche und ungarische Divisionen ihre Angriffe erfolgreich fort. Dabei wurde die Stadt Nadworna von ungarischen Truppen genommen. Südlich des Dnjestr warfen deutsche Verbände die Sowjets in schwungvollem Angriff weiter zurück. Im Kampfraum westlich Tarnopol und südwestlich Luck brachen wiederholte Angriffe der Bolschewisten in harten Kämpfen zusammen.

An der übrigen Ostfront keine besonderen Ereignisse.

Im Landekopf von Nettuno und südlich

der Adriatischen Küste brachen feindliche Vorstöße unter blutigen Verlusten für den Gegner zusammen.

In den Mittagsstunden des 18. April drangen starke nordamerikanische Bomberverbände unter Jagdschutz bis in den Raum von Berlin vor. In verschiedenen Orten, besonders in Rathenow, entstanden Schäden und Verluste unter der Bevölkerung. Trotz schweriger Abwehrbedingungen wurden 44 feindliche Flugzeuge, darunter 40 viermotorige Bomber, abgeschossen. Bei der Abwehr dieser Angriffe zeichnete sich ein Jagdverband unter Führung von Major Karl-Friedrich Müller durch die Vernichtung eines geschlossenen feindlichen Bomberverbandes besonders aus.

Angriffe britischer Bomber richteten sich in der vergangenen Nacht gegen den Raum von Paris und das Ostseegebiet.

Einige feindliche Flugzeuge drangen nach Westdeutschland und in den Raum von Berlin vor. Durch Nachtjäger und Flakartillerie wurden 14 Bomber vernichtet.

Ein starker Verband schwerer deutscher Kampfflugzeuge griff in der letzten Nacht London an. In den Zielräumen entstanden Grossbrände und Zerstörungen. Andere Kampfflugzeuge belegten Ziele in Ostengland mit Bomben.

Tarnopolski junaki

Brezuspešni sovjetski napadi na bojišču pri Sevastopolju — Sovražnikovi sunki ob spodnjem Dnjestru so se izjavili

Berlin, 19. apr. DNB. Po 25 dneh ogorčenih borb se je slavno zaključil junaki boji Tarnopolske posadke. Nemške od zapada prodirajoče oklopniške čete so namreč sprejele v svoj sestav tudi zadnje dele junakiških bralcev. Od 23. marca so vztrajale nemške čete, ki jim je poveljeval generalni major v. Neindorff, v mestu, ki so ga branile kljub najmočnejšemu napadenju sovjetskih čet v njegovi okolici, toda ne glede na zagriženi odpor nemških grenadirjev so boljševiki zaradi vedno večje številčnosti in materialne premoči le napredovali vsak dan. V najhujših polničnih bojih in bojih od hiše do hiše so nemški vojaki napadalce vedno znova metali nazaj.

Zaradi stalnega dovoza sovjetskih ojačen je postal položaj vedno bolj nevaren. Izredno hudi boji podnevi in ponoči so vezali tri strelske divizije ter zelo močne sovražnikove topniške in oklopniške sile, dočim maloštevilni branilci niso imeli skoraj nikakega težkega orožja. Neprestani topniški ogenj, ki je izpremenil mesto v kup ruševin, in stalni napadi letalcev in oklopnikov so končno prisilili nemške grenadirje, da so se umaknili na zapadni rob mesta, toda tudi tu niso njihovi protisunkni popustili, z njimi so še nadalje razbijali sovražnikove napadalne skupine ter zadajali boljševikom v bližinskih bojih velike izgube. Ko je pomanjkanje municije in vode onemogočilo nadaljnjo obrambo mesta, so dobile čete 15. aprila povelje, naj napravijo izpad iz mesta proti zapadu. To je bilo istega dne, ko je tarnopolski poveljnik generalni major v. Neindorff, ki ga je sedaj Führer odhvaljal s hrastovim listom k viteškemu križu Železnega križa, sredi svojih vojakov junakaš padel. Dne 16. aprila so se edine posadke razporedile v tri skupine, ki so se nato priče prebijati proti le nekaj kilometrov oddaljenim nemškim oklopniškim silam. Delu teh čet je uspel ta prodor do večera, pri čemer je neka skupina uničila še sovjetsko baterijo močnejšev z vsa njeno posadko. Ostanek se je prebil v teku 17. aprila skozi sovjetske črte k nemški oklopniški skupini, ki je že dneve kljub najzagrizenjšemu sovražnikovu odporu in izredno težavnemu ozemlju korak za korakom prodirala proti vzhodu, da bi sprejela moze iz Tarnopola. Ta oklopniška

skupina je v zadnjih treh dneh uničila 74 sovjetskih oklopnikov, 108 topov ter številne metalce min in ostalo sovražnikovo orožje. S svojim vztrajanjem na izredno izpostavljenem položaju so postali tarnopolski borci za vse čase svetel zgled najvišjih vojaških kreposti, zgled nepreokosljivega junaštva ter neomajne vzdržnosti.

Na Krimu so boljševiki 17. aprila napadli z močno podporo salvnih topov ter bojnih letalcev važno višino severno od zaliva Severnaja pri Sevastopolju, vendar so jih Nemci vrgli nazaj. Nemški letalci so v poletih iz nizke višine bombardirali in obstreljevali sovjetska zbirališča čet in oklopnikov ter kolone motornih vozil. Dosegli so precej uničujočih zadetkov.

Ob spodnjem Dnjestru so slabše sovjetske sile nadaljevale poizkuse, da bi razširile ozemlje ob predmostjih. To se jim je prav tako ponesrečilo kakor namera, da bi se nekje drugje s četami, ki so jih izkrcali ponoči, utrdili na desnem bregu reke. Nemški grenadirji so s protinapadom uničili izkrcane oddelke, potopili več prevoznih čolnov ter privedli ujetnike. Severnozapadno od Tiraspolja so močne jate nemških in rumunskih letal uspešno napadle sovražnikova zbirališča čet ter baterijske postojanke. Z bombnimi zadetki so porušile neki most ter potopile tri čolne na Dnjestru. Pri presenetljivem napadu na sovjetsko letališče pri Razdelnaji so bojni letalci uničili na tleh 6 sovražnikovih letal, nadaljnje težko poškodovali ter zadeli tudi naprave na letališču.

Severnozapadno od Jasija so se znova izjavili sovjetski sunki. Med Siretulom in Moldavo v vzhodni Bukovini so vrgle rumunske čete s protinapadom zopet nekaj slabše sovražnikove sile, med njimi tudi nekaj konjeniških oddelkov.

Boji v Italiji

Berlin, 19. apr. Na južnoitalijanskem bojišču je bilo v ponedeljek živahno izvidniško in naskakovalno delovanje, pri katerem je imel sovražnik krve izgube. Severnovzhodno od Terelle so Nemci iztrgali nasprotniku več bunkerjev in porušili sovražnikovo oporišče.

V naskakovalnih akcijah so nemški vojaki na tem področju v ponedeljek uničili skupno 15 sovražnikovih nastanov. Pri tem se je posebno odlikoval naskakovalni

oddelek, ki je napadel močno branjeni Colle Abate, vdrl v sovražnikovo postojanko, zadal nasprotniku težke človeške in varne izgube ter se s številnimi ujetniki in dobrimi polvedovalnimi rezultati polnoštevno vrnil v lastne črte. Pri San Biagiu se je izjavila sovražnikova izvidniška akcija.

V jadranskem obalnem odseku pri Chreccionu so Nemci uničili sovražnikovo oporišče.

Na nettunskem predmostju je bilo kljub še nadalje ojačenemu nasprotnikovemu topniškemu ognju, nemško izvidniško in naskakovalno delovanje v ponedeljek posebno živahno. Na področju pri Caranu so Nemci razbili dve sovražnikovi naskakovalni enoti. Nasprotnik je izgubil več protisunkov severovzhodno od La Gogbe v hudih bližinskih bojih 40 padlih ter nekaj ujetnikov. Dočim je sovražnik nekaj časa z zapornim ognjem in s podporo ladijskih topov obstreljeval nekatere odseke nemškega obkoljevalnega pasu, so nemške daljnostrelne baterije, kakor že prejšnjega dne, streljale na istovarjalniša ter skladišnice materiala pri Nettunu in na glavnega sovražnikovih čet na južnem delu predmostja.

K strahovalnemu napadu na Beograd

Beograd, 18. apr. V dopoldanskih urah večerajšega srbskega velikonočnega praznika so izvedli severnoameriški letalci hud strahovalni napad na Beograd. Bombe raznih kalibrov so povzročile škodo na stanovanjskih hišah in zadele poleg drugih čisto civilnih ciljev s polnim zadetkom poročnišnico. Vojaki cilji niso bili zadeti. Beograjsko prebivalstvo je imelo občutne izgube. Prve bombe so padle, ko so se Beograjanci podali k velikonočni službi božji v cerkve ali pa poslušali prenos službe božje preko beograjskega oddajnika pred javnimi zvočniki. Sredi miru slavnostno razporeženega prebivalstva so se oglašile detonacije bomb. Ni Srba, ki bi najostreje ne obsajal anglo-ameriškega napada, čigar posledice so zadele zgolj srbski narod.

Izjava srbske vlade o napadu na Beograd

Beograd, 19. apr. Dne 18. aprila je bila izredna seja srbske vlade pod predsedstvom ministrskega predsednika generalnega polkovnika Milana Nedčca. Na njej se je srbska vlada bavila z anglo-ameriškim terorističnim napadom na Beograd in je precizirala svoje tozadevno stališče. V izjavi, ki jo je o tem izdala, pravi: »Vlada ugotavlja pred vsem svetom, da sta imela oba napada britanskega in ameriškega letalstva izključno in popolnoma značaj terorističnih napadov na srbsko prebivalstvo. Dejstvo, da sta bila izvršena ob največjih krščanskih praznikih na prvi in drugi dan pravoslavne Velike noči, kaže, da sta imela prozorno politično tendenco.«

Njivejšo pozornost in za Angleže malo ugodne komentarje je zbudilo v beograjskih političnih krogih dejstvo, da je bila pri hudem terorističnem napadu na velikončni ponedeljek ubita žena bivšega jugoslovanskega ministra dvorja Kneževića s svojimi štirimi otroci. Knežević sam, ki ima kakor znano pomembno vlogo v begunski vladi kralja Petra, je bil leta 1941 eden najbolj aktivnih angleških politikov v Beogradu. Pri Simovićevem prevratu je bistveno sodeloval.

Strahovalni napadi na Budimpešto

Budimpešta, 18. apr. Listi poročajo o sovražnikovih letalskih napadih proti prestolnici in ugotavljajo, da je sovražnik pri zadnjih napadih uporabljal bombe večjega kalibra kakor doslej. Tudi tokrat si je izbral kot glavni cilj predvsem majhne naselbine in delavske okraje v predmestjih. Prebivalstvo je dokazalo zgledno disciplino in s takojšnjim nastopom hišnih zaščit je bilo omogočeno pogasiti številne hišne požare. List »Este« poroča, da so sovražnikova letala obstreljevala s strojnimi prebivalstvo, ki je iskalo zavetje v gozdovih blizu mesta.

Zatemištev od 21. do 5.

Močan oddelek bojnih letal je napadel London

Veliki požari in razdejanja — Sovjetske čete so bile južno od Dnjestra vrzene nazaj — Madžarske čete so zavzele mesto Nadvorno — 58 terorističnih letal sestreljenih

Führerjev glavni stan, 19. aprila. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil objavlja:

Na bojišču pri Sevastopolju so sovjetske čete z močno podporo topništva in bojnih letal zman napadle naše postojanke.

Ob spodnjem Dnjestru so se ob istočasni sestrelitvi večjega števila oklopnikov izjavili številni sovražnikovi napadi. Krajevne vdore smo očistili ali zajeli. Tudi severno od Jasija so se zrušili močnejši boljševiški napadi. V vzhodni Bukovini so rumunske čete očistile ozemlje, ki ga je sovražnik zavzel v prejšnjih dneh.

Med Karpati in področjem vzhodno od Stanislavova so nemške in madžarske divizije uspešno nadaljevale napade. Pri tem so madžarske čete zavzele mesto Nadvorno. Južno od Dnjestra so vrgli nemški oddelki sovjetske čete z znanim napadom nazaj. Na bojišču zapadno od Tarnopola in južnozapadno od Lucka so se v hudih bojih zrušili ponovni boljševiški napadi.

Na ostalem vzhodnem bojišču ni bilo nikakih posebnih dogodkov.

Na nettunskem predmostju ter južno od jadranske obale so se zrušili sovražnikovi sunki z visokimi nasprotnikovimi krunami izgubami.

V popoldanskih urah 18. aprila so predrl močni severnoameriški bombniški oddelki z lovsko zaščito do berlinskega področja. V raznih krajih, zlasti v Rathenowu, je nastala škoda in je imelo prebivalstvo izgube. Kljub težkim obrambnim pogojem smo sestrelili 44 sovražnikovih letal, med njimi 40 štirimotornih bombnikov. Pri obrambi teh napadov se je z uničenjem strnjene sovražnikove bombniške jate posebno odlikoval lovski oddelek pod vodstvom majorja Karla Friedricha Müllerja.

Napadi britanskih bombnikov so bili v pretekli noči usmerjeni na pariško področje in na ozemlja ob Vzhodnem morju.

Nekaj sovražnikovih letal je predrl v zapadno Nemčijo ter nad berlinsko področje. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so zbili 14 bombnikov.

Močan oddelek težkih nemških bojnih letal je v zadnji noči napadel London. Na ciljih so nastali veliki požari in razdejanja. Druga bojna letala so bombardirala cilje v vzhodni Angliji.

Madžarsko vojno poročilo

Budimpešta, 18. apr. Šef madžarskega generalnega štaba objavlja:

Protinapadi za očistitve predgorja Karpatov so dovedli do nadaljnjih pomembnih osvojitvev ozemlja. Od žilavo se branečega sovražnika je bilo v težkih polničnih bojih zopet osvojenih več krajev in je bilo p.d tem uničenih 7 težkih sovjetskih oklopnikov. Na polročju Kovelja se je posebno odlikovala, tako v napadu kakor v obrambi neka madžarska bojna skupina.

S pristojne madžarske vojske strani javljajo dodatno, da so bili v prejšnjem vojnem poročilu omenjeni protinapadi razširjeni v več smeri in uspešni. Sovražnik je branil posamezne kraje tako žilavo, da je moral biti v večini primerov zlomljen trd odpor v boju iz bližine. Sovjetske čete so podvezle s pomočjo oklopnikov na več mestih protinapade proti madžarskim četam, ki pa so bili odbiti.

Rumunsko vojno poročilo

Bukarešta, 19. apr. Vrhovno poveljstvo rumunske vojske objavlja:

Na Krimu smo odbili vse sovjetske napade na sevastopoljsko predmostje. Ob spodnjem Dnjestru smo izjavili več sovražnikovih poizkusov, da bi razširili svoja predmostja.

Rumunski tisk o letalskih napadih na Bukarešto

Bukarešta, 18. apr. Pod naslovom »Z dvignjenim čelom« piše »Curentul« in ostali rumunski tisk o sovražnikovih strahovalnih napadih v zadnjih dneh. »Rumunski« narode, piše list, »ne sprejema udarcev, ki mu jih zadajajo, na kolienih, temveč stoji vzravn in izpolnjuje svojo dolžnost v borbi za obrambo svoje svobode in neodvisnosti.«

Vsi listi posebno obsojajo porušitve bukarističnega univerze ob nedeljskem anglo-ameriškem napadu na rumunsko prestolnico »Univerzul« ugotavlja, da so bile bombe na vseučilišče, bolnišnice in cerkve zavestno s pravo grozovitostjo odvrgne, življenjskega prava in neodvisnosti rumunskega naroda pa ne more nihče uničiti s plamenom.

»Timpul« spominja Američane na tako imenovana načela, v katerih imenu baje jidovno vojno.

»Ecoul« podčrtava disciplinirano zadržanje prebivalstva in poudarja, da z bombardiranjem ne more biti razdejan duh porušenega vseučilišča, ki je močnejši kakor sleherni zid.

»Osservatore Romano« proti blokadni vojni

Rim, 18. aprila. »Osservatore Romano« razglablja v nekem članku, da bi bilo potrebno vzeti gotovim bojnim sredstvom ostrino, kajti po večini je naperjena proti civilnemu prebivalstvu. Vatikanski list ugotavlja, da se upanja, ki so jih stavili v blokado, v tej vojni n'iso bila izpolnila. »Upanje, da bi z blokado prisilili k predaji cele narode, se preden so jih premagali na bojišču, ni izpolnilo pričakovanj.«

»Osservatore Romano« zagovarja, naj bodo podvzeti ukrepi, ki ne bodo prepovedali dobrin, ki ne služijo neposredno vojnim potrebam predvsem zdravila, otroške hrane ter minimum povprečnega uvoza živil blokirane države. Blokada prizadeva cele narode in ni n'č manj nečloveška kakor letalska vojna, v kateri se utegne pobijanje prebivalstva zagovarjati s pomočmi in zgrešenimi odmeti, dočim je z blokado prebivalstvo blokirane države zavestno prizadeto.

V odseku Dubosari so boji. V srednji Besarabiji ni bilo nikakih važnih dogodkov. Severno od Jasija je sovražnik znova napadel z oklopniki, s protisunkom smo ga vrgli nazaj. Na ostalih bojiščih topniško delovanje.

V teku dneva smo nad Moldavijo sestrelili štiri sovražnikova letala.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 19. apr. Finsko vojno poročilo javlja:

Na južnem delu Maasalkaeca ožine je vdrl naskakovalni oddelek v sovražnikovo postojanko in uničil dve bivališči sovjetskih čet skupno z njihovimi posadko. Z ostalih bojišč ni nikakih posebnih poročil.

Letalska bitka z ameriški bombniki

Berlin, 19. apr. Dopoldne so naleteli severnoameriški bombniški oddelki, ki so z veliko zaščito lovcev za dolge polete prileteli nad severnozapadno Nemčijo, nad Vesero in nad turinškim področjem na nemške lovske in rušilne jate, ki so jih zelo silovito napadle. Ogorčene borbe trenutno še trajajo ter so se nadaljevale tudi še po odletu bombnikov, ki so se razkropili in raztreseno odvrgli svoje bombe.

Naša narodna zastava

Danes dopoldne bo ob priliki rojstnega dneva stvaritelja in voditelja Velike Nemčije s palače pokrajinske uprave poleg nemške državne zastave zaplapolala tudi naša narodna trobojnica, belo-modro-rdeča slovenska zastava. Današnji dan bo tako postal mejnik v naši zgodovini, znanlec nove dobe v našem življenju in razvoju. Pomembnost dneva bo še poudarjena z zaprisogo naše domobranske vojske, da bo do skrajnih moči neomahljivo in nepopustljivo nadaljevala svojo borbo proti uničujočemu komunizmu in vsem njegovim pomagačem do njegovega dokončnega uničenja na naših tleh.

Belo-modro-rdeča zastava je simbol slovenske narodne bitnosti. Z njenim razvitjem bo tudi naš majhni narod dobil z najmerodajnejšega mesta sodobne Evrope priznanje, da je zemlja, na kateri biva, njegova in da je v odlični uri zgodovine našel in zavzel svoje pravo mesto. Razviti in priznanje njegove zastave je obenem slovenskemu ljudstvu dokaz, da je bila uspešna in pravilna njegova borba, katero že več kot dve leti bije proti komunizmu.

Belo-modro-rdeča zastava je slovenskemu narodu simbol njegove volje po ohranitvi, življenju in napredku. Ko bo danes spet ponosno zaplapolala, bo oznanjala dejstvo, da je prerajena narodova volja na zmagovalnem pohodu in da so ostala brezuspešna vsa prizadevanja mednarodnih sovražnikov vsake narodne zavesti, ki so hoteli tudi našo trobojnico zamenjati s komunističnimi barvami in znaki. Res so bili časi, ko so skušali še zlorabljati, a že takrat so jo onadeževali s komunističnimi privrsci, potem pa so ji napovedali odkrit boj in so jo teptali v blato, kjer so mogli. V nemali meri je tudi tu njihovo početje pripomoglo k njihovu pravosodnemu razkrinkanju pred vsem narodom.

Kot zavedni sinovi svojega naroda se bodo tudi naši domobranci odlej pod narodnim praporom bojevali proti komunizmu in njegovim pomagačem, ki ogrožajo našo lepo domovino. Še bolj strnjeno in odločno bo z domobranci šlo v borbo za lepo in srečno budočnost Slovencev vse naše ljudstvo.

Hude izgube tolovajskih tolp

Berlin, 18. april. DNB. Komunistične tolpe na zapadnem Balkanu so izgubile v prvi polovici aprila na področju enega samega bojnega odseka nad 4.100 padlih in 1.672 ujetnikov. Če pristojemo k temu še število prebežnikov ter po izpovedbi prič ocenjene izgube najmanj 6.000 mož, so tolpe izgubile okoli 12.000 mož.

Vrh tega je bilo v istem času zaplenjenega ali uničenega ogromnega sanitetnega in oskrbovalnega gradiva, oblačil, streliva in orožja. Izgube sanitetnega materiala posebno težko občutijo tolovaji, ker jim že itak zelo primanjkuje. Razen tega so nemške in zavezniške čete zaplenile v teh dveh tednih 4 topove, 70 strojníc, 11 minometal in nad 1200 pušk. K temu pa je treba še pristeti 143 konj in 43 tovornih živali, ki so bila odvzeta tolovajem. Ker so bili boljševiki hkrati odrezani od njih bogatih preiskovališč, je nastala v zadnjem času v raznih krajih med tolovaji prava lakota.

Berlin, 18. aprila. Te dni so na področju Otočca v južnozapadni Hrvaški komunističnim tolпам prizadeli nemško-hrvatski legionarji težke izgube. Tolpajci so med drugim izgubili tudi neko izgrajeno oporišče, pri katerem je bilo tudi bivališče več višjih štabov. Razen tega so izgubili 207 padlih, 41 ujetnikov ter številne prebežnike. Zaplenjenih je bilo 7 strojníc, 1 top, 1 protiletalski top, 1 minometal, 392 pušk in drugo ročno strelsko orožje. Izgubili so tudi velike količine pehotnega streliva, min in poročevalskih naprav, takisto pa je bilo tolovajem odvzeto več sto ovac, 100 glav goveda in številni konji.

Berlin, 19. apr. Nemške čete so z močno in uspešno podporo srbskih prostovoljcev zadale pri svojem prodiranju v Črno goro težke izgube boljševiškim tolovajem. Zavzele so važno sovražnikovo oporišče Bjelo polje. Kljub številnim močnim cestnim porazom in protitankovskim jarkom je uspešno napadajočim četam, da so napadle tolovaje in da so jih mnogo uničile. Pomladansko vreme v črnogorskih hribih, porušeni mostovi in plazovi, so sicer otežkočali prodiranje nemških in srbskih oddelkov, a ga niso mogli zadržati. Številno orožje in ostali vojaški material sta padla v roke napadajočih čet.

Slovenska Ljubljana!

Danes bo slovesno razvita naša narodna zastava, naša domobranska vojska pa bo položila zaprisego

Slovesno dviganje zastav na balkonu Pokrajinske uprave in zaprisega domobranske vojske sta dva zgodovinska mejnika, ki nakazujejo novo obdobje v razvoju slovenske borbe proti komunističnemu uničevalcu. Dolžnost vsakega zavednega Slovence in Slovenke je, da se v polni meri zaveda pomena teh dveh dejanj.

Spet v zgodovini našega naroda bo slovenska trobojnica uradno priznana, in to od najmočnejše sile v Evropi, od velike nemške države. Slovenci bomo s tem dejanjem dobili priznanje, da tudi naš narod spada v veliko evropsko skupnost. Dano nam bo potrdilo, da je naša borba, ki jo vodimo že več kot dve in pol leta za rešitev in obstanek našega naroda in za uničenje komunističnega zla, pravilna in pravična.

Zaprisega naših hrabrih domobrancev, ki na mrtvi straži varujejo slovenski dom in vse tiste vrednote, ki so skozi

več kot tisoč let dvigale in ohranjale naš narod, pa bo vsem in vsakomur izpričala, da je slovenski fant, slovenski mož, ki je v najusodnejši uri svojega naroda stopil na branik domačije, trdno odločen v zagriben in neodjenljivi borbi do poslednje kaplje krvi braniti svojo slovensko domovino pred rdečim požarom. Slovenski domobranec ne bo prej odložil puške, dokler ne bo naš narod prost vsega komunističnega nasilja, dokler ne bo krvavi prapor srpa in kladiva klonil pred neomadeževano slovensko zastavo, v zaničevanje in prezir našim in prihodnjim rodovom.

Ljubljanci!

Dokažimo s svojo udeležbo pri dviganju zastav in v času pohoda naših domobrancev skozi mesto, da smo z njimi eno, da z njimi eno čutimo in eno mislimo. Vsi, prav vsi se strinjamo ob naših domobranjih in izpričamo pred vsem svetom svojo narodno, slovensko zavest!

Spored današnjih svečanosti

1. Zjutraj ob 7 h budnica domobranske godbe in častne čete po sledečih ljubljanskih ulicah: Srednja tehnična šola, Gorupova ulica, Ob Gradaščici, Mirje, Emonska cesta, Napoleonov trg, Vegova ulica, Kongresni trg, Selenburgova ulica, Prešernova ulica, Trimostovje, Stritarjeva ulica, Pred škofijo, Kopitarjeva ulica, Zmajski most, Resljeva cesta, Komenskega ulica, Tavčarjeva ulica, Gosposvetska cesta, Bleiweisova cesta, Pokrajinska uprava.

2. Ko bo častna četa prispela pred palačo Pokrajinske uprave in po prihodu najvišjih nemških in slovenskih predstavnikov oblasti bosta na balkonu Pokrajinske uprave na slovesen način dvignjeni nemška in slovenska zastava.

3. Po dvigu zastav bo na Stadionu ob Dunajski cesti sv. maša, ki se je bodo udeležile naše domobranske enote skupno s svojimi poveljniki. Po maši bo svečana zaprisega slovenskih domobrancev, nato pa bo general Rössner podell ranjenecem posebne ranjeniške značke.

4. Kmalu po 10 dopoldne se bo s Stadionu razvil kongresni sprevod domobranskih čet proti Kongresnemu trgu, kjer bo mimohod pred najvišjimi predstavniki. Čete bodo nato krenile proti Srednji tehnični šoli, kjer bo razhod.

NAVODILA OBČINSTVU

1. K svečanosti pred Pokrajinsko upravo se bodo zbrali posebej vabljeni zastopniki javnih in kulturnih ustanov ter državnih in samoupravnih uradov ob 7.45 na pločniku nasproti palače. Dostop na ta prostor bo dovoljen samo s posebnimi vstopnicami. Ostalo občinstvo, predvsem naše uradništvo, naj se postavi po Bleiweisovi cesti ob obeh bokih palače Pokrajinske uprave.

2. K zaprisegi na Stadionu civilisti ne bodo imeli dostopa.

3. Za svečani obhod po mestu, ki se bo iz Stadionu razvil kmalu po 10 dopoldne, naj občinstvo zasede ob pločniku od Stadionu po Dunajski cesti in Selenburgovi ulici do Kongresnega trga. Prostor pred

nunsko cerkvijo je namenjen za uradništvo javnih in samoupravnih uradov. Ostalo občinstvo naj se razporedi po ostalem prostoru Kongresnega trga ter zasede ulice proti Srednji tehnični šoli, da spet pozdravi naše domobrance na njih poti skozi Gradišče, po Gorupovi ulici do Srednje tehnične šole.

Opozarjamo, da ima od železniškega prelaza na Dunajski cesti pa vse do Gradišča na pločnikih prvo mesto šolska mladina, ki bo tvorila živ spaliar svečanemu sprevodu.

V vsem se pokoravajte navodilom rediteljev!

ŽENE IN DEKLETA!

Pripravite cvetje za naše junake, izpričajte jim svojo vdanost na njih zmagoslavni poti skozi slovensko Ljubljano!

Šolska mladina bo stala v špalirju na Dunajski cesti od železniškega prelaza do Rimske ceste. V ta namen naj se zbere najkasneje ob 9. zjutraj v svojih šolskih prostorih, od koder bo skupno s profesorjskim ali učiteljskim zborom odšla na določeno j. mesto. Pločnike na Dunajski cesti, Selenburgovi ulici in v Gradišču naj mladina zasede ob 10. dopoldne.

Mladino vabimo, da prinese seboj cvetje in zelenje in da z vzklikom in z navdušenjem pozdravlja slovenske junake!

Občinstvo v času sprevoda. Občinstvo naj se zbere na Dunajski cesti na obeh pločnikih od Stadionu proti mestu. Od žel. prelaza naprej ima na pločnikih prvo mesto mladina. Predvsem pa naj občinstvo napolni z uradništvom Kongresni trg, kjer bo pred nunsko cerkvijo svečani mimohod domobranskih čet. Prostor nasproti znamenja sv. Trojice je določen za najvišje predstavnike.

Vsem povabljenim, ki so dobili posebna vabila za udeležbo pri svečanosti dviganja zastav, sporočamo, da je dostavek o slavnostni obleki razumeti temna obleka z mehkim klobukom.

Svečanosti bodo ob vsakem vremenu.

Anglija preprečuje diplomatski promet

Stockholm, 18. apr. Kakor je objavil Reuter s posebno vestjo, ne smejo od ponedeljka inozemski diplomati in kurirji več zapustiti Anglije, njihova diplomatska prtljaga pa je polvržena cenzuri.

Nadalje pravi Reuterjevo poročilo, da je ta varnostni ukrep najstrožja odredba, ki je bila doslej podzveza v zvezi z drugim bojiščem in jo je zunanje ministrstvo objavilo v ponedeljek zvečer. Kakor je Reuter zvedel, ta določila ne veljajo za diplomate Združenih držav, Sovjetske zveze in angleških dominijonov, izključena pa je Irka.

Pri tej Reuterjevi vesti zbujajo predvsem pozornost, da pri teh omejitvah niso izzeti diplomati čungkingške Kitajske. Bržkone ne pristevajo več čungkingški Kitajci k svojim zaveznikom.

Sicer pa so bržkone hoteli s temi ukrepi izraziti v Nemčiji nervoznost, lahko pa si predstavljamo, da bo izbruhnila preje v Angliji nervoznost, kjer že dolgo uganjajo Churchillovo igro z drugim bojiščem. Ali je torej ta ukrep pravi pričetek invazije ali pa spada v vrsto »živčne vojne«? Naj bo kakor koli tudi, Nemčija gleda ravno dušno v bodočnost in je vsledar pripravljena in oborožena, da plutokratsko tolo, ki hoče s svojim vdorom v Evropo izročiti narode ameriškega businessu, sprejme, kakor se spodobi.

Sicer pa se je Churchill s temi ukrepi pokazal kot dober učenec svojih boljšejskih prijateljev, kajti zgolj ti so se doslej posluževali zaradi sumničnega takšnih prisilnih sredstev napram inozemskim diplomatom. S tem pa zadaja angleška vlada novo broo nevtralnemu državam, proti katerim je selaj v teku nesramno izsiljevanje zaradi gospodarskega prometa. Celo »Exchange« poudarja v svojem komentarju o tem ukrepu, da so pristojni krogi brez nadaljnega priznani, da tu ni nobenega precedenčnega primera v Angliji ali sploh v moderni dobi, toda to zadržanje napram majhnim državam je popolnoma v skladu z angleškim tolmačenjem mednarodnega prava.

Angleški tisk ne dopušta nobenega dvoma, da spada ta nova Churchillova odredba v vrsto zaščitnih ukrepov, ki so se pričeli z zaporo prometa proti Irski in se nadaljevali v gangstrski politiki proti nevtralnemu majhnim državam. Londonski listi sicer pričakujejo, da nevturalci ne bodo ničesar pridveli proti temu brutalnemu angleškemu prisilnemu ukrepu, na drugi strani pa postajajo takoj zelo jasni in ne prikrivajo groženj proti majhnim državam.

Višek najbolj razaljšivega koraka za nevturalne države predstavljajo izjavljana lista »Yorkshire Post«, ki izjavlja med drugim, da ta ukrep ni naperjen proti diplomatskim zastopnikom, temveč, da bi si nemški agenti utegnili med prevozom pridobiti dostop do diplomatske prtljage in v njej najti tisti dragocene podatke.

Prepoved lva v Ljubljanski pokrajini

Po ukrepu Višjega vodje SS. in policije vojnega okrožja XVIII z dne 14. januarja 1944 je bila na podlagi naredb Vrhovnega komisarja o izvrševanju lva na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« z dne 26. novembra l. 1943 Ljubljanske pokrajine z veljavnostjo od 14. januarja 1944 proglašena za zaprto ozemlje. Izvrševanje lva na ozemlju Ljubljanske pokrajine je tedaj prepovedano.

Ljubljana, 25. marca 1944.

Prezident pokrajinske uprave:

Div. general RUPNIK

Kundmachungen der Ernährungsanstalt

Abgabe von Fleischerzeugnissen und Innereien

Ergänzend wird zur gestrigen Kundmachung von Sonderzuteilung der Fleischerzeugnisse und Innereien bekanntgegeben, dass Metzger diese von 1/8—12 Uhr vertellen werden und zwar Remec Franz, Kestelic Alois und Krašovec Franz auf dem Pogačar-platz.

Obvestila »Preveda«

Prodaja mesnih izdelkov in drobovine

Dodatno k včerajšnjemu obvestilu o izredni dodelitvi mesnih izdelkov in drobovine sporočamo, da jih bodo mesarji prodajali od pol 8. do 12. ure in sicer Remec Franc, Kestelic Alojzij in Krašovec Franc na Pogačarjevem trgu.

Obvestila Slovenskega Rdečega križa

Zahvale. Slovenskemu Rdečemu križu so darovali: g. dr. Otton Fetič Lir 200 namesto cvetja na grob svoje dolgoletne vestne uradnice Tilke Lukežev, por. Kuharč; Mladinska lutkarska družina Befar 200 namesto venca na grob blagopojne g. Režike dr. Slavkove; g. Černe Ludvik, juvelir v Ljubljani, Lir 200 namesto cvetja na krsto blagopojnega g. Janka Frankoviča. — Prisrčna hvala!

Semenski krompir iz Nemčije

Kmetovalcem, ki so naročili pri svoji občini semenski krompir, ki ima priti iz Nemčije, se sporoča, da je iz zanesljivega vira prispela vest, da se ta krompir že naklada in bo verjetno v kratkem dospel. Zato naj kmetovalci še nekoliko potrpe s saditvijo na površini, ki so jo bili določili za nemški krompir. Prišli bosta vrsti »Ackerseggen« in »bintje«. Ackerseggen je pozna, zelo rodovitna vrsta. Rastlina je zdrava, gomolji so belorumeni. Glede časa saditve opozarjamo, da lahko krompir mirno sadimo ob koncu aprila in še vso prvo polovico maja. Večinoma da pozno sajen krompir boljši pridelek kakor zgodnje sajen, ker pride v toplo zemljo, kjer lahko hitro ozeleni in ga ne zatira plevel. Tudi letos zgodnje sajen krompir ne bo imel nobene prednosti pred pozno sajenim, niti ne na pešeni in prodatni zemlji, ker je bila do sedaj zemlja tako suha, da krompir ni mogel kaliti. Hlevski gnoj je treba takoj sedaj zaorati, če ga niste že jeseni, zemljo pa dobro pripraviti, da bo lepo rahla in sipka. Če bi se imela zemlja do saditve zapleveliti, jo je treba pred saditvijo še enkrat dobro prevleči.

Seme solnčnice

Kmetovalci, dvignite takoj seme solnčnice pri svojem občinskem preskrbovanem uradu in ga nemudoma posadite, kajti, čim prej je posajeno, tem boljši je pridelek in tem lepše je pridelano zrnje. Te dni je zadnji čas za saditev. Naredba vrhovnega komisarja v Trstu o povečanem pridelovanju semena oljnih rastlin, ki je bila pred kratkim objavljena v časopisu, predpisuje za vsakega lastnika, najemnika ali drugega obdelovalca zemljišč obvezno saditev. Oni, ki zahtevam naredbe ne bodo zadostili bodo kaznovani z globo ali zaporom.

Za obnovo proračunavanja, koliko semena je treba posaditi, da pridelamo 600 množino, ki jo moramo jeseni oddati, naj služu navedba, da rodi solnčnice v normalnih letih, ko lahko računamo vsaj na srednjo letino, 1000 kg zrnja na 1 ha. V takih letih nam da posajeno seme približno stokratni pridelek. Ako moramo po uredbi oddati jeseni n. pr. 90 kg zrnja, posadimo 90 dkg, ako pa je treba oddati n. pr. 50 kg zrnja, posadimo sedaj 50 dkg semena, torej za vsak kilogram pridelka je treba posaditi en dekagram semena. Solnčnico sadimo na razdaljo 60 x 60 cm (v kvadrat), in sicer v vsako jamico po tri zrna. Pri prvem okopavanju slabši rastlini, ki sta zrastle iz iste jamice, porujemo, najboljšo pa pustimo.

Prešernov nagradjenec Jože Dular

pesnik naše Dolenjske se je v svojo pesniško zbirko »Zveste menjave« predstavil slovenski javnosti kot dober epik. V obširnem romanu »Krk umira« pa je še bolj dozorl in dokazal svoje pisateljske zmožnosti. Opisal je življenje idilične Dolenjske v preteklih dneh, ko je bila Krka še polna vodnega bogastva. Mnogi Slovenci žele imeti to idilično delo med svojimi knjigami. Priznani akad. slikar Riko Debenjak je zanjo naredil štiri ujedanke in dober pisatelj portret.

Mnogo knjigoljubov bo zadelo to knjigo pri knjižni tomboli. Razen tega romana dolo še več drugih knjig odličnih slovenskih avtorjev. Knjige jih bodo še na stara leta spominjale vojnih let pa tudi ubogih beguncev in drugih podobnih potrebni, ki so prišli med ljubljanske meščane z Dolenjske in od drugih reševati svoje golo življenje.

Potrebnosti trkajo na Vaša usmiljena srca, čakajo na Vašo pomoč in na povratek v rodne vasi. Odprite svoja srca zavedajte se, da kdor hitro da, dvakrat da, zato kupujte tablice knjižne tombole po 10 fr. Na razpolago so Vam v naši pisarni v Gradišču, pri poštarjih in drugod.

Pri oblikovalcih naše kulture

Pri Vladimirju Levstiku

Pisatelja Vladimirja Levstika sem našel kar v redakciji v njegovi sobi pri pisalnem stroju. Njegov pisček je ležal pod pisalno mizo. Ko sem stopil, me je obljabl, vendar pa takoj utihnil, ko ga je njegov gospodar ostro zavrnil.

Ko sem bral Levstikovo »Dejanje« o mladnem atentatorju in njegovem duševnem boju po zločinu, sem si predstavljaj Levstika nekam bolj pesniškega. V resnici pa je zelo realen človek, popolnoma sodoben pisatelj. Ko je vstal in mi ponudil roko, je bila njegova postava še večja in krepkejša. Pogledam na pisalni stroj in zanima me, če piše kaj novega: Toda odgovori mi, da so to le žurnalistični posli, in pristavi: »Danes ne morem pisati, ker sem mnenja, da se morajo dogoditi od nas odmakniti, če jih bomo hoteli pravilneje presojati. In bodo seveda tudi materialni pogoji boljši.«

Na vprašanje, kaj meni o komunistični revoluciji, mi odgovori po kratkem preudarku: »Bila je zasnovana v naprej. Komunisti so računali z zapletom Jugoslavije v vojno. Ko je prišlo do okupacije, so ljudje četili, da se je zgodelo zanje nekaj nenavadnega. In niso vedeli, kaj bi storili. Staro politično vodstvo je v tem položaju popolnoma odpovedalo in ni napravilo prav ničesar. Komunisti pa so izrabili ta moment, proglasili lažno »vsoobdolino borbo proti okupatorju«, izrabljajoč nacionalni moment za svojo socialno revolucijo. In prav kmalu so tudi pokazali svojo mefistofelsko kopito«. O kulturnem boljšeizmu pravi Lev-

stik, da je zajel skoro ves svet in se kazal z rušenjem splošnih vrednot in načel v umetnosti.

»Kaj mislite o domobranstvu?«

Na to vprašanje mi odgovori: »Komunisti so hoteli s silo uveljaviti svojo oblast, kar pa je, popolnoma razumljivo naletelo na odpor, in čudno bi bilo, če narod ne bi spoznal očitnih komunističnih namenov. Sicer pa smatram, da je treba komunizmu, ki je destruktiven, postaviti nasproti samo konstruktivno, gradilno silo, ker le ta je lahko uspešno orožje v boju z njim.«

Ko govoriva o naši bodočnosti, mi pravi Levstik s poudarkom: »Slovensko ljudstvo, ki je v svoji odločujoči večini kmečko, mora postati iz objekta — subjekt slovenske politike. Naloga razumnikov je, da mu pri tem nesebično služijo in pomagajo. Smo kmečki narod in moramo najti v sebi pogum in ponos, da tudi ostanemo. Sprostiti to, kar neizrabljeno spi v našem preprostem človeku, pomeni toliko, kakor postoteriti dejavno energijo slovenstva.«

Posloviva se in ko odhajam od Levstika, se zopet domisljam njegovega »Dejanja«. Domisljam se mladega atentatorja iz tega romana ter nehoti postavim nekako vzporedno med tem junakom in atentatorji, ki so v teh dneh naše okupacije in domače revolucije neodgovorno pobijali po cestah neoporečne Slovence. Vendar najdem bistveno razliko med prvimi in slednjimi, zakaj mladi atentator v »Dejanju« je bil potem stezek notranji boj sam s seboj vse dotlej, dokler se ni odločil in se sam javil oblastem.

Ljenko Urbančič

Gospodarstvo

Izmena sekvestra pri Putniku

Prezident pokrajinske uprave div. general Rupnik je razrešil dolžnosti sekvestra pri »Putniku« d. d., družbi za promet potnikov in turistov v kraljevini Jugoslaviji, ki je bil postavljen za odločbo bivšega visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino 28. junija 1942. Za novega sekvestra je imenoval dr. Frana Rateja, načelnika oddelka za trgovino, obrt in industrijo v pok. v Ljubljani. Ta odločba, se pošlje okrajnemu sodišču v Ljubljani zaradi vpisa spremembe sekvestra pri »Putniku« d. d. v lastnem zemljišču, vlozna številka 266 d. o. Kapucinsko predmestje, ter okrajnemu kot trgovinskemu sodišču zaradi vpisa v trgovinskem registru.

GOSPODARSKE VESTI

== Pridelovanje solnčnice in bučnega semena. V zvezi z ukrepi za večje pridelovanje oljnih rastlin je znana ljubljanska tovarna olja Hrovat & Co izdala poučno brošuro o pridelovanju solnčnice in bučnega semena, ki bo vsakemu pridelovalcu dobro služilo. V brošuri je nazorno prikazano, kako je treba solnčnice vstrediti v štiriletni odnosno šestletni kolobar s posebnim ozirom na pridelovanje na Ljubljanskem barju, kako je treba gojiti in obdelovati, sejati in oskrbovati solnčnice. Brošura vsebuje tudi koristna navodila o spraviljanju pridelka in o sušenju zrnja. Drugi del brošure je posvečen pridelovanju oljnih buč, ki se dajo prav tako s pridom pridelovati na Barju, zlasti po nasipih, nastalih po izkopu ali po čiščenju jarkov. Brošura daje obsežna navodila, v kakšnem obsegu je treba saditi buče pri danem stanju živine in svinj, kakšne količine semena so potrebna in kakšen je predvidni pridelek.

== Gospodarske vesti iz Hrvaške. Nemške državne železnice so izdale predpise o dopustni preobtežitvi vagonov v prometu s Hrvaško. Zaprti in odprti tovorni vagoni se smejo preobtežiti za dve tona, ostali vagoni pa za eno tona. Izvzeti so cisternejski vagoni in specialni vagoni. Hrvatski vagoni se smejo preobtežiti za eno tona. Pri tem se morajo upoštevati predpisi o največji dopustni obtežitvi na os za posamezne hrvatske proge. — O dosedanjih emisijah državnih kreditnih bonov so bile te dni izdane nekatere informativne številke. Ze v letu 1941 je prejel hrvatski finančni minister s posebnim zakonskim dekretom pooblastilo za izdajo državnih bonov v višini 3 milijard kun. Ta vsota je bila pozneje po višana na 6,5 milijarde kun. Finančni ministerstvo je gornja pooblastila izkoristilo. V decembru 1941 je bilo izdanih za 2078 milijonov kun bonov, v marcu naslednjega leta za nadaljnjih 922 milijonov, v maju lanskega leta pa za 3497 milijonov, tako da je bilo vsega izdanih skoro za 6,5 milijarde kun bonov. Približno 90% celotne vsote so vpisali denarni zavodi.

== Dvomljivo zlato kritje švicarskega franka. Švicarska narodna banka je v zadnjih letih zabeležila ponovno znatno povečanje zlatih rezerv, ki so 23. marca dosegle 4276 milijonov frankov (poleg deviznih rezerv v višini 88 milijonov frankov). Obtok bankovcev v višini 2880 milijonov frankov je torej kril z zlatom v višini 150%. Tudi če se upoštevajo žirovne obveznosti v višini 1591 milijonov frankov, znaša kritje obtoka in žirovni obveznosti še vedno preko 90%. To zlato kritje švicarskega obtoka bankovcev pa je precej problematično. Docent za gospodarstvo in valutna vprašanja na univerzi v Zenevi prof. Burky je nedavno s svojim člankom v listu »Neue Zürcher Nachrichten« spravl vodstvo Švicarske narodne banke precej v zadrego. Ugotovil je namreč, da je zlato kritje švicarskih bankovcev odvisno od dobre volje Zedinjenih držav in Kanade, kjer se nahaja pretežni del izkazanih švicarskih zlatih rezerv. Znatne količine zlata, ki jih je Švicarska narodna banka v zamenjavo za devize v zadnjih letih nakupila v Zedinjenih državah, so vse ostale tam in so vrhu tega blokirane. Izkazovanje blokiranega zlata pa predstavlja kršenje kritvenih predpisov, kajti po zakonu se smatra kot zlato kritje le zlato, ki je v vsakem času razpoložljivo. Kritje v takem zlato na mora znašati najmanj 40%.

== Štednja z električnim tokom v Franciji in Norveški. Francoska vlada je izdala predpise glede štednje z električnim tokom v industriji, kmalu za tem pa tudi predpise glede omejitve potrošnje v gospodinjstvih in javnih lokalih. V poletni dobi je dovoljena za gospodinjstvo z eno osebo največja potrošnja 6 kilovatnih ur na mesec, za gospodinjstvo z dvema osebama 8 kilovatnih ur, za gospodinjstvo s tremi osebami 10 kilovatnih ur, s štirimi osebami 15 kilovatnih ur itd. Gostilne in kavarne morajo biti za-

radi štednje z električnim tokom dvakrat na teden zaprte. Pri kinematografih se številno predstav zmanjša na polovico. Gledališke in koncertne dvorane se smejo uporabljati samo dvakrat na teden. — V južni Norveški so zaradi omejitve potrošnje električnega toka odredili, da se dobava električnega toka izklopi za dve uri ponoči.

== Prekinjenje turško-ameriških trgovinskih pogajanj. Kakor poročajo iz Ankare, so bila gospodarska pogajanja med Turčijo in Združenimi državami brez rezultata prekinjena. V teku pogajanj, ki so bila zelo težavna, so predstavniki Združenih držav sprično napetega izvoznega položaja izjavili, da zahtevajo uvozno blago ne morejo dobiti Turčiji prej kakor v tridesetih mesecih. Na tem vprašanju so se pogajanja razbila.

== Umetna tekstilna vlakna v Ameriki in Angliji. V zadnjih letih se je tudi v Ameriki in Angliji občutno povečala potrošnja umetnih tekstilnih vlaken, ki vedno bolj konkurirajo bombažu. V zedinjenih državah se je cena bombažu v teku sedanje vojne dvignila za 127%, medtem ko je umetna svila podražila le za 8%, celulozna volna pa komaj za 4%. Tudi v Angliji se je bombažna preja v teku vojne podražila za 43%, preja iz umetne svile pa le za 31%.

Zaplemba imovine upornikov

Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani objavlja odločbi o zaplembi imovine upornikov inž. Rečca Antona, nazadnje stanujočega v Ljubljani, Poljanski nasip 4-6, in Kunca Franca, mes. pomočnika, stanujočega v Gor. Logatecu št. 40.

Po kratki in mukepolni boleznin zas je za vedno zapustila naša zlata mamica, teta in svakinja, gospa

ANTONIJA SIMA

roj. RADKOVSKY
soproga trgovskega zastopnika

Nepozabno mamico bomo spremlili v njen zadnji domček v četrtek 20. t. m. ob 3. uri popoldne z žal, kapelice sv. Petra, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 18. aprila 1944.

Žalujoci soprogo JOSIP, s/n BORIS in družina PAYER

Dotrpel je naš ljubljeni soprogo in varuh, gospod

ANTON LAURIČ

posestnik

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 21. t. m. ob 4. uri popoldne z žal, kapele sv. Nikolaja, k Sv. Križu.

Ljubljana,

dne 19. aprila 1944.

Globoko žalujoci:

Marija, soproga

Januš Ela, rejenka

